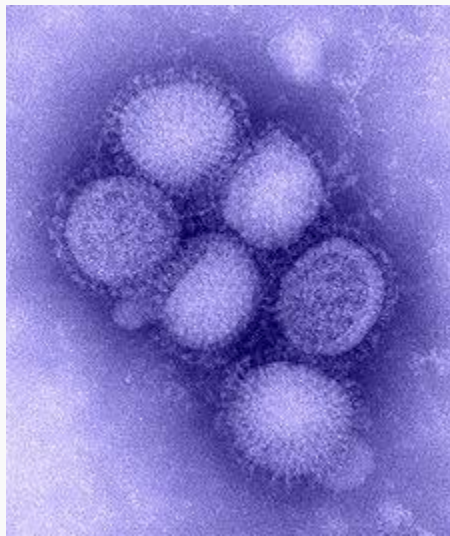

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โรคที่เป็นสาเหตุสำคัญของการเจ็บป่วยและการตายของคนไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สถานการณ์การเจ็บป่วยและการตายของคนไทยในปัจจุบัน
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙

ไวรัสโรคระบาด เอช ๑ เอ็น ๑/๐๙

ภาพของไวรัสไข้หวัดใหญ่เอช ๑ เอ็น ๑ จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน ซึ่งมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ~๑๐๐ นาโนเมตร

การระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 เป็นการระบาดทั่วโลกของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิด เอ เอช ๑ เอ็น ๑ สายพันธุ์ใหม่ หรือโดยทั่วไปมักเรียกว่า "ไข้หวัดหมู" เริ่มพบการระบาดตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นมา แม้ว่าไวรัสประกอบด้วยการรวมกันของพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ในมนุษย์ ในสัตว์ปีก และในสุกร รวมกับไวรัสไข้หวัดใหญ่สุกรยูเรเชีย ลักษณะที่แปลกประหลาดหนึ่งของเชื้อเอช ๑ เอ็น ๑ คือ มักจะไม่ค่อยติดต่อสู่คนวัยชราอายุมากกว่า ๖๐ ปี

ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ดังกล่าวมีการพบครั้งแรกในรัฐเวรากูซ ประเทศเม็กซิโก และมีหลักฐานว่าโรคดังกล่าวได้มีการระบาดเป็นเวลานานนับเดือนก่อนจะมีการรับรองอย่างเป็นทางการ ถึงแม้ว่ารัฐบาลเม็กซิโกจะพยายามจะยับยั้งการระบาดของโรคด้วยการปิดสถานที่ราชการและเอกชนจำนวนมากแล้วก็ตาม แต่เชื้อก็ได้ระบาดอย่างรวดเร็วทั่วโลก จนเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ องค์การอนามัยโลกและศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคสหรัฐอเมริกา (CDC) ได้ประกาศให้ระดับการระบาดของเชื้อเป็น "โรคระบาดทั่ว"

ผู้ป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ ส่วนใหญ่มีอาการเพียงเล็กน้อย แต่ก็มีบางรายมีอาการรุนแรงได้ โดยอาการของโรคเล็กน้อยได้แก่มีไข้ เจ็บคอ ไอ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อหรือข้อต่อ และมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน หรืออาการท้องร่วง สำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงที่จะมีอาการรุนแรง ได้แก่ ผู้ป่วยด้วยโรค หอบหืด เบาหวาน โรคอ้วน โรคหัวใจ ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง เด็กซึ่งมีภาวะทางพัฒนาการทางประสาท และสตรีมีครรภ์ อย่างไรก็ตาม กระทั่งผู้ซึ่งเคยมีสุขภาพดีก็มีความเสี่ยงที่จะเป็นปอดบวมหรือกลุ่มอาการหายใจลำบากในผู้ใหญ่ได้ ซึ่งจะมีอาการหายใจลำบากขึ้นและมักจะเกิดขึ้น ๓-๖ วันภายหลังจากเริ่มมีอาการของไข้หวัด

โรคดังกล่าวไม่มีการระบาดจากการรับประทานเนื้อสุกรหรือผลิตภัณฑ์จากสุกรแต่อย่างใด การระบาดของเอช ๑ เอ็น ๑ สามารถติดต่อระหว่างมนุษย์สู่มนุษย์ผ่านทางละอองของการหายใจ เช่นเดียวกับไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์อื่น อาการของโรคมักปรากฏเป็นเวลา ๔-๖ วัน จึงแนะนำให้ผู้ที่มีการพักผ่อนอยู่ที่บ้าน และอยู่ห่างจากโรงเรียน ที่ทำงาน หรือสถานที่แออัด เพื่อหลีกเลี่ยงการแพร่ระบาดของโรค สำหรับผู้ซึ่งมีอาการรุนแรงหรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยง ควรได้รับยาต้านไวรัส (โอเซลทามิเวียร์หรือซานามิเวียร์) ผู้เสียชีวิตที่ได้รับการยืนยันทั่วโลกมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔,๒๘๖ ราย อย่างไรก็ตาม จำนวนดังกล่าวเป็นผลรวมของรายงานจากหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ซึ่งองค์การอนามัยโลก ระบุว่า จำนวนที่แท้จริงนั้น "สูงกว่านี้โดยไม่ต้องสงสัย"

จำนวนผู้ป่วยที่พบโรคนี้ลดจำนวนลงเรื่อย ๆ และวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ อธิบดีองค์การอนามัยโลก มาร์กาเรต แชน ได้ประกาศว่าการระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ สิ้นสุดลงแล้ว ข้อมูลขององค์การอนามัยโลกระบุว่า มีผู้เสียชีวิตจากไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ มากกว่า ๑๘,๐๐๐ คนทั่วโลก

การระบาดในตอนเริ่มแรก สื่ออเมริกันเรียกโรคดังกล่าวว่า "ไข้หวัดใหญ่ เอช ๑ เอ็น ๑" ก่อนที่องค์การอนามัยโลกจะตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า "ไวรัสโรคระบาด เอช ๑ เอ็น ๑/๐๙" ในขณะที่ CDC เรียกว่า "ไข้หวัดใหญ่ชนิดใหม่ ชนิดเอ (เอช ๑ เอ็น ๑)" หรือ "ไข้หวัดใหญ่ เอช ๑ เอ็น ๑ ๒๐๐๙" ในเนเธอร์แลนด์ เดิมเรียกว่า "ไข้หวัดหมู" แต่ในปัจจุบัน สถาบันสุขภาพแห่งชาติได้เรียกว่า "ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิดเอ (เอช ๑ เอ็น ๑)" ถึงแม้ว่าในสื่อและประชาชนโดยทั่วไปจะใช้ชื่อว่า "ไข้หวัดใหญ่เม็กซิโก" ก็ตาม; เกาหลีใต้และอิสราเอลพิจารณาเรียกชื่ออย่างสั้น ๆ ว่า "ไวรัสเม็กซิโก" ในภายหลัง สื่อสัญชาติเกาหลีใต้ใช้ตัวย่อ "SI" ซึ่งย่อมาจาก "ไข้หวัดใหญ่ในสุกร" (Swine influenza) ในไต้หวันใช้ชื่อว่า "ไข้หวัดเอช ๑ เอ็น ๑" หรือ "ไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่" ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้กันในสื่อท้องถิ่นจำนวนมาก องค์การสุขภาพสัตว์โลกเสนอชื่อว่า "ไข้หวัดใหญ่อเมริกาเหนือ" คณะกรรมาธิการยุโรปใช้คำว่า "ไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่"

ส่วนในประเทศไทย ได้เคยมีการเรียกโรคดังกล่าวว่า "ไข้หวัดหมู" และ "ไข้หวัดใหญ่เม็กซิโก" ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนชื่อเป็น "ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙" ในภายหลัง แต่ในปัจจุบัน มักจะย่อเป็น "ไข้หวัด ๒๐๐๙" หรือ "หวัดใหญ่ ๒๐๐๙"

อาการและอาการแสดง

อาการป่วยของผู้ที่ได้รับเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ จะไม่แตกต่างจากผู้ป่วยด้วยโรคไข้หวัดทั่ว ๆ ไป ซึ่งอาจมีอาการไข้สูง ไอ ปวดศีรษะ เจ็บตามกล้ามเนื้อและข้อต่อ หนาวสั่น ปวดเมื่อย และคัดจมูก ส่วนอาการท้องร่วง อาเจียนและอาการทางประสาทอาจมีการรายงานในผู้ป่วยบางกรณี ผู้ซึ่งมีความเสี่ยงสูงจากโรคแทรกซ้อนที่มีอาการรุนแรง ได้แก่ ผู้ซึ่งมีอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ขวบ เด็กซึ่งมีอาการทางประสาท สตรีมีครรภ์ (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สามเดือนก่อนคลอด) และผู้ที่มีโรคประจำตัว อย่างเช่น โรคหืด โรคเบาหวาน โรคอ้วน โรคหัวใจ หรือภูมิคุ้มกันบกพร่อง

อาการในผู้ป่วยรุนแรง

องค์การอนามัยโลกรายงานว่าลักษณะอาการของผู้ป่วยรุนแรงนั้นมีความแตกต่างจากลักษณะที่พบในการระบาดของไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลอย่างมาก เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าผู้มีโรคประจำตัวจะเสี่ยงติดโรคติดต่อมากขึ้น แต่ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ กลับแสดงอาการรุนแรงในผู้ป่วยซึ่งเคยมีสุขภาพดีมากกว่าในผู้มีโรคประจำตัว ซึ่งในปัจจุบัน ปัจจัยเพิ่มความเสี่ยงของการแสดงอาการเจ็บป่วยอย่างรุนแรงในผู้ป่วยเหล่านี้ยังคงอยู่ในระหว่างการวิจัย ในกรณีที่แสดงอาการรุนแรง ผู้ป่วยมักจะเริ่มจากมีอาการทรุดลงราว ๓-๕ วัน หลังจากเริ่มสังเกตเห็นอาการของโรค สุขภาพของผู้ป่วยจะทรุดหนักลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งในช่วงนี้ ผู้ป่วยจำนวนมากมักจะประสบกับความล้มเหลวของระบบหายใจภายใน ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งต้องการรักษาในห้องไอซียูอย่างเร่งด่วน และต้องการการช่วยหายใจเชิงกล

คำแนะนำ CDC รายงานว่าอาการแสดงต่อไปนี้เป็น "อาการแสดงเตือนฉุกเฉิน" (emergency warning sign) และแนะนำให้ผู้ป่วยที่มีอาการแสดงอย่างใดอย่างหนึ่งตามรายชื่อนี้ไปรับการรักษากับแพทย์โดยด่วน

สัญญาณเตือนฉุกเฉินในผู้ใหญ่

- หายใจลำบากหรือหายใจกระชั้น
- เจ็บ ปวด หรือรู้สึกอึดอัดบริเวณอกหรือท้องน้อย
- อาการเวียนศีรษะเฉียบพลัน
- มีอาการสับสน
- อาเจียนอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง
- ร่างกายมีอุณหภูมิต่ำ

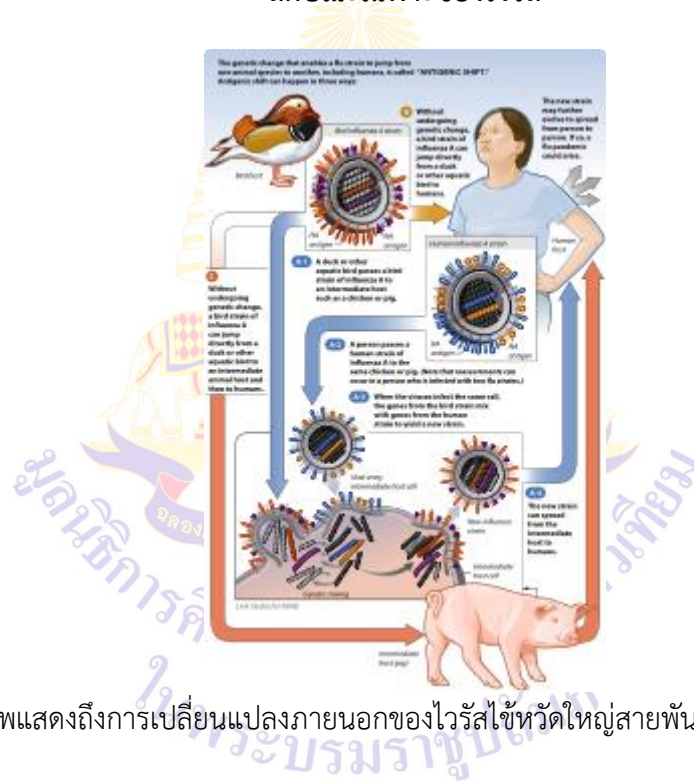
สัญญาณเตือนฉุกเฉินในเด็กและทารก

- หายใจถี่หรือหายใจลำบาก
- ตัวเขียว
- ตื่นน้ำไม่เพียงพอ
- ปลูกไม่ตื่นหรือไม่มีปฏิกิริยาตอบสนอง
- รู้สึกหงุดหงิดจนเด็กไม่อยากถูกอุ้ม
- มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ที่มีอาการดีขึ้นแล้ว ครั้งหนึ่งแต่กลับเป็นอีกโดยมีไข้และไออย่างรุนแรง
- มีไข้และมีผื่น
- ไม่สามารถรับประทานอาหารได้
- ร้องไห้ไม่มีน้ำตาไหล

อาการแทรกซ้อนอื่น

กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบขั้นรุนแรง (fulminant myocarditis) มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อเอช ๑ เอ็น ๑ โดยมีรายงานที่ได้รับการยืนยันแล้วอย่างน้อย ๔ กรณี ในผู้ป่วยซึ่งติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ เอช ๑ เอ็น ๑ ผู้ป่วย ๓ จาก ๔ ราย ซึ่งมีกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอช ๑ เอ็น ๑ มีอาการถึงขั้นรุนแรง และหนึ่งในผู้ป่วยได้เสียชีวิต นอกจากนี้ยังดูเหมือนว่ามีความเชื่อมโยงระหว่างการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ เอช ๑ เอ็น ๑ อย่างรุนแรงกับภาวะสิ่งหลุดอุดหลอดเลือดปอด (pulmonary embolism) ในรายงานฉบับหนึ่ง มีการรับผู้ป่วย ๕ ราย จาก ๑๔ ราย เข้าสู่หน่วยรักษาพยาบาลผู้ป่วยขั้นวิกฤต ด้วยอาการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ เอช ๑ เอ็น ๑ อย่างรุนแรง และมีภาวะสิ่งหลุดอุดหลอดเลือดปอด

ลักษณะเฉพาะของไวรัส

ภาพแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงภายนอกของไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙

การติดต่อ

เป็นที่เชื่อกันว่า การแพร่ระบาดของไวรัสเอช ๑ เอ็น ๑ เกิดขึ้นในวิธีเดียวกับการแพร่ระบาดของไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล โดยส่วนใหญ่ ไวรัสไข้หวัดใหญ่แพร่ระบาดจากคนสู่คนผ่านทาง การไอหรือการจามของผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ ในบางครั้ง ก็อาจรวมไปถึงการสัมผัสกับบางสิ่งซึ่งมีไวรัสไข้หวัดใหญ่อยู่บริเวณนั้น แล้วไปสัมผัสกับปากหรือจมูกของตนเองได้อีกทางหนึ่งด้วย ค่าความเร็วในการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส (ค่าตัวเลขซึ่งระบุว่าผู้ติดเชื้อจะสามารถแพร่เชื้อไปยังบุคคลอื่นได้มากเพียงใด ในประชากรซึ่งไม่มีภูมิคุ้มกันต่อโรค) ต่อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ เอช ๑ เอ็น ๑ พ.ศ. ๒๕๕๒ ถูกประเมินไว้ที่ ๑.๗๕ ไวรัสเอช ๑ เอ็น ๑ ยังสามารถติดต่อสู่สัตว์ รวมทั้งสุกร ไก่วงง เฟอร์เรต์ แมวเลี้ยงและเสือชีตาห์ได้

การป้องกัน

การระบาดทั่วของโรคนั้นมีการคาดการณ์ว่าจะถึงจุดสูงสุดราวกลางฤดูหนาวในซีกโลกเหนือ CDC ได้แนะนำว่า ขนาดยาวัคซีนในขั้นแรกควรจะนำไปฉีดให้กับกลุ่มที่ต้องการเป็นพิเศษ อย่างเช่น สตรีมีครรภ์ บุคคลผู้อาศัยหรือเลี้ยงดูทารกอายุต่ำกว่า ๖ เดือน เด็กซึ่งมีอายุระหว่าง ๖ เดือน - ๕ ปี และเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข ในสหราชอาณาจักร NHS ได้ให้คำแนะนำทำนองเดียวกัน โดยแนะนำให้ใช้กับบุคคลอายุมากกว่า ๖ ปีซึ่งเสี่ยงต่อโรคไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาล และคนในครอบครัวซึ่งมีภูมิคุ้มกันไม่สมบูรณ์

ถึงแม้ว่าในตอนแรกจะมีการคาดการณ์ว่าการฉีดวัคซีนต้องการการฉีด ๒ ครั้ง แต่กรณีในการรักษาแสดงออกมาว่าวัคซีนของไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ นั้น ป้องกันผู้ใหญ่เฉพาะ "ยาโดสเดียว แทนที่จะเป็นสองโดส" ดังนั้น ปริมาณวัคซีนที่จำกัดน่าจะกระจายไปได้ไกลเป็น ๒ เท่าจากที่เคยทำนายไว้ ค่าใช้จ่ายจะลดลงโดยการมี "วัคซีนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น" สำหรับเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๑๐ ปี ได้มีการแนะนำให้ฉีดวัคซีน ๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๒๑ วัน อย่างไรก็ตาม ไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาลยังต้องการวัคซีนแยกต่างหากจากไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙

หน่วยงานด้านสาธารณสุขทั่วโลกเป็นกังวลเช่นกัน เนื่องจากเชื้อเป็นไวรัสชนิดใหม่ ซึ่งสามารถกลายพันธุ์และทวีความรุนแรงขึ้นได้ ถึงแม้ว่าอาการของไขหวัดใหญ่ส่วนใหญ่จะไม่รุนแรงนักและกินเวลาเพียงไม่กี่วันโดยไม่ต้องเข้ารับการรักษา หน่วยงานรัฐบาลยังกระตุ้นให้ประชาคม ธุรกิจและปัจเจกชนในการเตรียมการสำหรับความเป็นไปได้ที่อาจมีการปิดโรงเรียน กรณีลูกจ้างจำนวนมากลางานเพราะการเจ็บป่วย ปริมาณของผู้ป่วยที่เข้ารับรักษาในโรงพยาบาลที่ไม่คงที่ และผลกระทบอย่างอื่นของระบาดในวงกว้างที่สามารถเป็นไปได้

ในการรับมือกับไวรัส องค์การอนามัยโลกและรัฐบาลสหรัฐเร่งการรณรงค์วัคซีนขนานใหญ่เมื่อปลาย พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งนับว่าเป็นครั้งใหญ่ที่สุดนับตั้งแต่หลังจากการค้นพบวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๑

เมโยคลินิกแนะนำมาตรการส่วนบุคคลเพื่อป้องกันการติดเชื้อหวัดใหญ่ตามฤดูกาล ซึ่งสามารถปรับใช้กับการระบาดของไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ ได้ คือ ฉีดวัคซีนเมื่อสามารถหาได้ การล้างมือบ่อย ๆ และทั่วถึง การรับประทานอาหารซึ่งมีผลไม้และผักสด ธัญพืชทั้งเมล็ด และโปรตีนไขมันต่ำ รวมทั้งการนอนหลับอย่างเพียงพอ การออกกำลังกายเป็นกิจวัตร และการหลีกเลี่ยงฝูงชนขนาดใหญ่ การสูบบุหรี่เพิ่มความเสี่ยงต่อการติดเชื้อหวัดใหญ่ รวมทั้งทำให้อาการของโรครุนแรงยิ่งขึ้น ในเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย ผู้เข้ารับการรักษาของไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ ที่ไม่มีปัจจัยเสี่ยงที่ระบุได้เป็นผู้สูบบุหรี่

วัคซีน

ผู้คนกว่า ๒,๕๐๐ คน กำลังต่อแถวในศูนย์การค้าแห่งหนึ่งในเทศซัสซีตี รัฐเท็กซัส เพื่อเข้ารับวัคซีนเอช ๑ เอ็น ๑ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ใน ๑๖ ประเทศ ได้มีการผลิตวัคซีนมากกว่า ๖๕ ล้านโดส; ซึ่งดูเหมือนว่าวัคซีนดังกล่าวจะปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ และน่าจะสร้างภูมิคุ้มกันโรคที่แข็งแรงซึ่งควรจะสามารถตอบสนองการติดเชื้อได้ วัคซีนใช้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลในช่วงที่เกิดการระบาด ไม่มีผลต่ออัตราการติดเชื้อ เอช ๑ เอ็น ๑ เนื่องจากใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ที่มีลักษณะที่แตกต่างจากสายพันธุ์ในวัคซีนดังกล่าว ในภาพรวม ความปลอดภัยของวัคซีนใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ เหมือนกับความปลอดภัยวัคซีนใช้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล และจากข้อมูลจนถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ก็มีรายงานของการเกิดกลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เรหลังรับวัคซีนไม่ถึง ๑๒ ราย มีเพียงกรณีจำนวนน้อยเท่านั้นที่ได้รับรายงานเกี่ยวข้องกับการได้รับวัคซีนเอช ๑ เอ็น ๑ และมีเพียงอาการเจ็บป่วยชั่วคราวเท่านั้นที่ตรวจพบ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนกับการระบาดของใช้หวัดใหญ่ในสุกร ค.ศ. ๑๙๗๖ หลังจากการฉีดวัคซีนขนานใหญ่ในสหรัฐอเมริกาก่อให้เกิดโรคที่มีความผิดปกติของเส้นประสาทส่วนปลายกว่า ๕๐๐ กรณี และมีผู้เสียชีวิต ๒๕ คน

อย่างไรก็ตาม ได้มีความกังวลทางด้านความปลอดภัยสำหรับผู้ซึ่งเป็นภูมิแพ้ต่อไข่ เนื่องจากไวรัสสำหรับวัคซีนนั้นถูกเพาะเชื้อในไข่ไก่ บุคคลผู้เป็นภูมิแพ้ต่อไข่อาจสามารถได้รับวัคซีน หลังจากการปรึกษาระหว่างบรรดาแพทย์ โดยใชยาที่ได้รับการคัดเลือกในสภาพแวดล้อมซึ่งมีการควบคุมอย่างระมัดระวัง วัคซีนซึ่งผลิตโดยแบคทีเรีย เป็นวัคซีนซึ่งไม่ใช่ไข่ในการผลิต แต่ต้องฉีดวัคซีน ๒ ครั้ง ห่างกัน ๓ สัปดาห์ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน

เมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน ในประเทศแคนาดา มีรายงานกรณีผู้ป่วย ๒๔ กรณี ซึ่งมีภาวะช็อกจากการแพ้หลังจากได้รับวัคซีน รวมทั้งมีผู้เสียชีวิต ๑ คน ในภายหลัง จึงประมาณว่าปฏิกิริยาแพ้ ๑ คน ในผู้ได้รับวัคซีน ๓๑๒,๐๐๐ คน อย่างไรก็ตาม มีวัคซีนจำพวกหนึ่งซึ่งอัตราการแพ้อยู่ที่ ๖ คน ต่อผู้ได้รับวัคซีน ๑๕๗,๐๐๐ คน ทำให้วัคซีนชนิดดังกล่าวกำลังอยู่ในระหว่างการสืบสวนที่ยังค้างคาอยู่

ดร.เดวิด บัทเลอร์-โจนส์ ประธานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของแคนาดา ได้กล่าวว่า แม่ว่านี่จะเป็นวัคซีนตัวเสริมเท่านั้น ซึ่งไม่ปรากฏว่าจะเป็นสาเหตุของปฏิกิริยาการแพ้อย่างรุนแรงในผู้ป่วยทั้ง ๖ กรณีนั้น

เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ผลิต ซาโนไฟ-อเวนติส ได้เรียกคืนวัคซีนสำหรับเด็กกว่า ๘๐๐,๐๐๐ โดส ในสหรัฐอเมริกา เนื่องจากมีประสิทธิภาพที่ค่อนข้างต่ำ วัคซีนดังกล่าวประกอบด้วย กระบอกฉีดก่อนบรรจุจำนวน ๔ ลีท สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี CDC กล่าวว่า เด็กซึ่งได้รับวัคซีนชนิดนี้ไม่ต้องได้รับวัคซีนอีกครั้ง ตรงกันข้ามกับคำแนะนำที่เคยให้ก่อนหน้านี้ที่ระบุว่า เด็กอายุต่ำกว่า ๙ ปี ควรจะได้รับวัคซีน ๒ โดส ห่างกันเป็นเวลา ๑ เดือน เพื่อการตอบสนองภูมิคุ้มกันที่เหมาะสมที่สุด สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี วัคซีนสามารถหาได้จากมลติโดสขนาดเล็ก ซึ่งบรรจุสารกันเสียที่ใช้ในวัคซีน ทว่าสารดังกล่าวกำลังตกเป็นประเด็นการโต้เถียงกันของสื่อถึงความเชื่อมโยงกับโรคออทิซึม แต่แนวคิดดังกล่าวก็ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ สำหรับเด็กที่มีอายุมากกว่า ๒ ปี สเปรย์จมูกสำหรับวัคซีนที่ใช้เชื้อฤทธิ์อ่อนที่มีชีวิตอยู่ก็สามารถหาได้เช่นกัน

มี ๑๒ ประเทศ และผู้ผลิตวัคซีน ๖ ราย ซึ่งรับประกันว่าจะบริจาควัคซีนจำนวน ๑๘๐ ล้านโดส ให้กับประเทศกำลังพัฒนา ในการประชุมหนึ่งสื่อพิมพ์เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ดร.เคอิจิ ฟุคุดะ กล่าวว่า องค์การอนามัยโลกหวังว่าการขนส่งวัคซีนดังกล่าวจะเริ่มขึ้นอีกภายในไม่กี่สัปดาห์หลังจากนี้

มาตรการรับมือในการเดินทาง

การตรวจโรคไข้หวัดใหญ่ในเที่ยวบินซึ่งเดินทางไปยังจีน

เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม องค์การอนามัยโลกกล่าวว่า การจำกัดการเดินทางของประชากรนั้นไม่อาจกระทำได้ และแต่ละประเทศควรมุ่งความสนใจไปยังการบรรเทาผลกระทบของไวรัสแทน องค์การอนามัยโลกยังไม่แนะนำให้ปิดพรมแดนหรือควบคุมการขนส่ง เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐบาลจีนประกาศว่าผู้ที่มาจากพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบของไข้หวัดใหญ่และมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ภายในสองสัปดาห์จะต้องได้รับการกักกันโรค

สายการบินส่วนใหญ่ของสหรัฐอเมริกายังไม่มีเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่เมื่อตอนต้นของเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่ก็ได้ดำเนินมาตรการรับมือที่แน่นอนรวมทั้งการตรวจผู้โดยสารซึ่งมีอาการของไข้หวัดใหญ่ โรคหัด หรือโรคติดต่ออื่น ๆ และอาศัยเครื่องกรองอากาศภายในเครื่องบินเพื่อทำให้

แน่ใจว่าปราศจากเชื้อโรคในเครื่องบิน หน้ากากยังมีได้มีการจัดหาให้ในสายการบินโดยทั่วไป และ CDC ก็ไม่ได้แนะนำเป็นพิเศษให้ลูกเรือบนเครื่องบินสวมใส่หน้ากากแต่อย่างใด สายการบินนอกสหรัฐอเมริกา บางแห่ง ส่วนใหญ่เป็นสายการบินในทวีปเอเชีย ได้แก่ สิงคโปร์แอร์ไลน์ ไชน่าอีสเทิร์นแอร์ไลน์ คาเธ่ย์ แปซิฟิก และเมซิกันนาแอร์ไลน์ ได้ใช้มาตรการ อย่างเช่น การทำความสะอาดห้องโดยสาร การติดตั้ง เครื่องกรองอากาศที่ทันสมัย และให้ลูกเรือสวมหน้ากากอนามัย

มาตรการรับมือในโรงเรียน

การระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ นำไปสู่การปิดโรงเรียนหลายแห่งเพื่อป้องกันการระบาดของในหลายประเทศ แต่ CDC มิได้แนะนำให้ปิดโรงเรียน เพียงแต่ออกมาแนะนำเมื่อเดือน สิงหาคมให้นักเรียนและลูกจ้างของโรงเรียนซึ่งมีอาการของไข้หวัดใหญ่ให้อาศัยอยู่ที่บ้านเป็นเวลาราว ๗ วัน หรือหลังไม่มีอาการแล้ว ๒๔ ชั่วโมง นอกจากนี้ CDC ยังกระตุ้นให้โรงเรียนยกเลิกกฎบางข้อไป ก่อน เช่น การทำโทษเมื่อส่งการบ้านหลังกำหนด หรือการขาดเรียน หรือการตรวจสอบใบรับรองแพทย์ เพื่อให้ให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ชุมชนและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคได้อีกทางหนึ่ง โรงเรียน ยังได้รับคำแนะนำให้ผู้มีอาการไข้หวัดใหญ่อยู่ในห้องต่างหากเพื่อรอกลับบ้านและให้ผู้ป่วยสวมใส่ หน้ากากผ่าตัดเพื่อควบคุมโรค

มาตรการรับมือในสถานที่ทำงาน

ในสหรัฐอเมริกา กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคระบาด (CDC) ได้ พัฒนาคำแนะนำที่ทันสมัย และวิดีโอสำหรับพนักงานเพื่อใช้ในที่พวกเขาพัฒนาหรือพิจารณาและ ปรับปรุงแผนการรับมือกับไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น คำแนะนำดังกล่าวมี ใจความว่าพนักงานควรพิจารณาและติดต่อสื่อสารเป้าหมายของตน ซึ่งอาจส่งผลให้ลดการติดเชื้อมัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ ป้องกันผู้ที่มีความเสี่ยงต่ออาการที่เกี่ยวข้องกับไข้หวัดใหญ่จากการติดเชื้อไข้หวัด ใหญ่ รักษาการดำเนินการทางธุรกิจและลดผลกระทบกับสิ่งอื่นในห่วงโซ่อุปทาน

CDC ประเมินการว่ามีแรงงานกว่า ๔๐% ในสหรัฐอเมริกา อยู่ในความเสี่ยงที่จะไม่สามารถ ทำงานได้เมื่อการระบาดของโรคขึ้นสู่จุดสูงสุด เนื่องจากมีความจำเป็นที่ผู้ใหญ่อายุสุขภาพดีจำนวนมาก จะต้องอาศัยอยู่กับบ้านและคอยดูแลสมาชิกในครอบครัวที่ป่วยด้วยโรคดังกล่าว และแนะนำว่าแต่ละ คนควรมีแผนการสำรองเมื่อที่ทำงานปิดทำการหรือสถานการณ์เลวร้ายลงจนต้องทำงานจากที่บ้าน CDC ยังได้แนะนำต่อไปว่าบุคคลในสถานที่ทำงานควรอาศัยอยู่บ้านเป็นเวลาเจ็ดวันหลังจากได้รับหวัด หรือ ๒๔ ชั่วโมงหลังไม่ปรากฏอาการของโรคอีก ในสหราชอาณาจักร คณะกรรมการจัดการสุขภาพ และความปลอดภัย (HSE) ก็ได้ออกคู่มือแนะนำการปฏิบัติตนเบื้องต้นสำหรับพนักงานด้วยเช่นกัน

หน้ากากอนามัย

CDC ไม่ได้แนะนำให้มีการใช้หน้ากากอนามัยหรือเครื่องช่วยหายใจในสถานที่ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุข อย่างเช่น โรงเรียน ที่ทำงาน หรือในที่สาธารณะ แต่มีข้อยกเว้นบางประการ: บุคคลที่ป่วยควรพิจารณาตนเองและใส่หน้ากากเมื่ออยู่ใกล้กับผู้อื่น และบุคคลที่มีความเสี่ยงต่ออาการป่วยรุนแรง ขณะดูแลผู้ที่ติดเชื้อใช้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ แต่ก็มีความไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับค่านิยมของการสวมใส่หน้ากากอนามัย ผู้เชี่ยวชาญบางคนกังวลว่าหน้ากากอาจทำให้ประชาชนมีความเห็นที่ผิดเกี่ยวกับความปลอดภัยและมองข้ามมาตรการป้องกันล่องหน้าอื่น ๆ หน้ากากอนามัยอาจเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สัมผัสกับผู้ติดเชื้อในระยะใกล้ แต่ก็ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าการกระทำดังกล่าวสามารถป้องกันเชื้อได้จริง ยูกิอิโร นิชิยามา ศาสตราจารย์ทางด้านวิทยาไวรัสของแผนกการแพทย์ของมหาวิทยาลัยนาโกยา แนะนำว่าหน้ากากอนามัย "สวมไว้ดีกว่าไม่ทำอะไรเลย แต่ก็เป็นการยากที่จะป้องกันไวรัสที่ติดต่อทางอากาศเช่นกัน เพราะมันสามารถแทรกตัวผ่านช่องว่างได้ง่าย ๆ" และตามคำอธิบายของผู้ผลิตหน้ากากอนามัย ๓M หน้ากากอนามัยจะกรองละอองธูไลในทางอุตสาหกรรม แต่จะ "ไม่ก่อให้เกิดการจำกัดการสัมผัสกับชีวิตสาร อย่างเช่น ไวรัสใช้หวัดใหญ่ในสุกร"

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะปราศจากหลักฐานสนับสนุนถึงประสิทธิภาพ การใช้หน้ากากอนามัยปรากฏทั่วไปในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้รับความนิยมในญี่ปุ่น ที่ซึ่งนิยมความสะดวกและอนามัยอย่างสูง และเป็นมารยาทสำหรับผู้ที่ป่วยจะสวมหน้ากากเพื่อหลีกเลี่ยงการแพร่เชื้อให้กับบุคคลอื่น ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องจากมีความต้องการในระดับสูง ทำให้หน้ากากอนามัยหมดไปจากห้างขายยาบางแห่งในญี่ปุ่น ถึงแม้ว่าในประเทศจะมีผู้ผลิตหน้ากากอนามัยกว่า ๔๒ รายก็ตาม ซึ่งทำให้เกิดกระแสนิยมการผลิตหน้ากากอนามัยจากวัสดุดิบอื่นในทันที จีนตอบสนอง โดยมีการบริจาคหน้ากากอนามัยจากเซี่ยงไฮ้ เทียนจิน และมณฑลกลวงตุ้ง เพื่อส่งให้กับโอซากา โกเบ และจังหวัดเฮียวโงะตามลำดับ เช่นเดียวกับไต้หวัน ซึ่งบริจาคหน้ากากอนามัยให้แก่โอซากาและเฮียวโงะ

การรักษา

มีหลายวิธีซึ่งได้แนะนำให้ผู้ป่วยปฏิบัติเพื่อบรรเทาอาการของโรค รวมทั้งการบริโภคน้ำและพักผ่อนอย่างเพียงพอ ยาบรรเทาอาการปวดที่ซื้อมารับประทานเอง เช่น พาราเซตามอลและไอบูโพรเฟน ไม่สามารถฆ่าไวรัสได้ อย่างไรก็ตาม ยาบรรเทาอาการปวดดังกล่าวอาจช่วยลดอาการของโรคได้ แต่ไม่แนะนำให้รับประทานแอสไพรินและผลิตภัณฑ์ซาลิไซเลตอื่น ๆ สำหรับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๙ ปี เพราะอาจเสี่ยงต่อการเกิดกลุ่มอาการเรย์ (Reye syndrome) แต่สำหรับผู้ที่มีเพียงไข้ต่ำ ๆ และไม่มีอาการแทรกซ้อนอื่น ไม่ควรรับประทานยาบรรเทาไข้ คนส่วนใหญ่สามารถฟื้นตัวจากอาการไข้ได้เองโดยไม่ต้องใช้วิธีการทางการแพทย์ อย่างไรก็ตาม ในผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือมีภูมิคุ้มกันต่ำอาจต้องเข้ารับการรักษาเพิ่มเติม

สำหรับผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงควรได้รับยาต้านไวรัส (โอเซลทามิเวียร์และซานามิเวียร์) โดยเร็วที่สุด เมื่อมีการแสดงอาการไข้หวัดใหญ่เป็นครั้งแรก ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงดังกล่าวรวมไปถึงสตรีมีครรภ์และสตรีหลังคลอดบุตร เด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี และผู้สุขภาพไม่ดี เช่น มีปัญหาในระบบหายใจ สำหรับผู้ที่มิได้อยู่ในกลุ่มเสี่ยงแต่มีอาการคงที่หรือทรุดลงเรื่อย ๆ ควรได้รับยาต้านไวรัสเช่นกัน อาการดังกล่าวรวมไปถึง

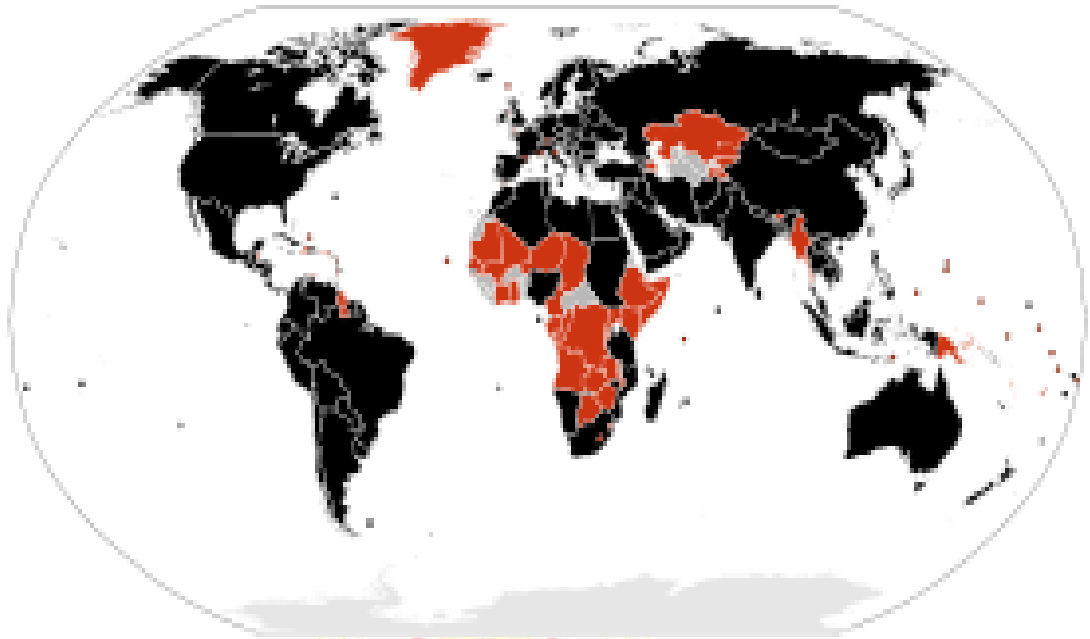
การหายใจลำบาก และมีไข้สูงซึ่งกินเวลานานกว่า ๓ วัน ในผู้ที่มีอาการปอดอักเสบควรได้รับทั้งยาต้านไวรัสและยาปฏิชีวนะ เช่นเดียวกับในผู้ป่วยรุนแรงซึ่งติดเชื้อไวรัส เอช ๑ เอ็น ๑ หลายกรณี การติดเชื้อแบคทีเรียจะพัฒนาขึ้น ยาต้านไวรัสจะเป็นประโยชน์มากที่สุดหากให้ผู้ป่วยภายในระยะเวลา ๔๘ ชั่วโมงหลังเริ่มแสดงอาการของโรค และอาจช่วยบรรเทาอาการได้ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ในผู้ที่มีอาการปานกลางหรือร้ายแรง หากให้ภายใน ๔๘ ชั่วโมง ยาต้านไวรัสอาจยังคงเป็นประโยชน์ได้ ถ้าไม่สามารถหาโอเซลทามิเวียร์ (ทามิฟลู) หรือไม่สามารถใช้ได้ มีการแนะนำให้ใช้ซานามิเวียร์ (รีเลนซา) แทน เพราะเพรามิเวียร์เป็นยาต้านไวรัสที่อยู่ระหว่างการทดลองจะได้รับอนุมัติให้ใช้ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลในกรณีซึ่งการรักษาด้วยวิธีอื่นไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่สามารถจัดให้ได้

เพื่อหลีกเลี่ยงการขาดแคลนยาดังกล่าว CDC แนะนำว่า การรักษาโดยโอเซลทามิเวียร์ควรจะใช้สำหรับผู้ป่วยรักษาในโรงพยาบาลด้วยไข้หวัดใหญ่ระบาดทั่วเป็นหลัก; ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อภาวะไข้หวัดใหญ่แทรกซ้อนร้ายแรงเนื่องจากภาวะร่างกายที่ไม่สมบูรณ์ และผู้ป่วยซึ่งเสี่ยงต่อภาวะไข้หวัดใหญ่แทรกซ้อนร้ายแรง CDC เตือนว่า การใช้ยาต้านไวรัสโดยไม่แบ่งแยกกว่าใช้เพื่อป้องกันหรือรักษาโรค อาจทำให้เกิดสายพันธุ์ดื้อยา ซึ่งทำให้การรับมือกับการระบาดทั่วเป็นไปได้ยากขึ้น นอกเหนือจากนั้น รายงานของอังกฤษพบว่า คนส่วนใหญ่มักจะไม่ได้รับยาตามกำหนดหรือได้รับการรักษาโดยไม่มีควมจำเป็น

ผลข้างเคียง

ในการใช้ยาทั้งสองแบบอาจมีผลข้างเคียง รวมทั้งอาการหน้ามืด คลื่นเหียน อาเจียน เบื่ออาหาร และหายใจลำบาก มีรายงานว่าเด็กอาจมีความเสี่ยงสูงขึ้นต่อการบาดเจ็บและภาวะมีนงหลังจากได้รับโอเซลทามิเวียร์ องค์การอนามัยโลกยังได้ออกมาเตือนมิให้ซื้อยาต้านไวรัสจากตลาดออนไลน์ และประมาณการว่าครึ่งหนึ่งของยาดังกล่าวจำหน่ายโดยร้านยาออนไลน์ ซึ่งไม่มีที่อยู่ปรากฏชัดเจนและเป็นร้านปลอม

วิทยาการระบาด

คือ ประเทศที่มีการระบาดซึ่งมีการรับรองอย่างเป็นทางการแล้ว และมีผู้เสียชีวิต
คือ ประเทศที่มีการระบาดซึ่งมีการรับรองอย่างเป็นทางการแล้ว
โปรดดู: แผนที่ล่าสุดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙, แผนที่ล่าสุดของเชื้อ H๑N๑

โรคซิฟิลิสคืออะไร

โรคซิฟิลิสเป็นชื่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โรคหนึ่ง มีสาเหตุมาจากเชื้อ *Treponema pallidum* มีอันตรายเป็นโรคติดต่อที่สามารถทำให้เกิดโรคแก่ระบบต่างๆ ของร่างกายได้หลายระบบ เช่น ซิฟิลิสระบบหัวใจและหลอดเลือด ซิฟิลิสระบบประสาท เป็นต้น นอกจากนี้ แม้ตั้งครรถ์ที่เป็นโรคซิฟิลิสจะถ่ายทอดโรคสู่ทารกในครรภ์ได้เรียกว่า ซิฟิลิสแต่กำเนิด

โรคซิฟิลิสติดต่อได้อย่างไร

โรคซิฟิลิสติดต่อกันได้จาก ๒ ทางหลัก ๆ คือ

- ติดโรคซิฟิลิสจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัย โดยสามารถติดต่อได้ทั้งจากอวัยวะเพศ ช่องคลอด ทวารหนัก ท่อปัสสาวะ และช่องปาก
- ติดโรคซิฟิลิสผ่านการสัมผัสผิวหนัง เนื้อเยื่อที่มีเชื้อซิฟิลิสอยู่ เช่น ทางผิวหนัง เยื่อบุตา หรือสัมผัสโดยสารคัดหลั่งซึ่งเป็นของเสียจากแผลที่เกิดจากโรคซิฟิลิส เช่น น้ำใส ๆ น้ำหนอง เป็นต้น
- ติดโรคซิฟิลิสจากแม่สู่ลูก ทารกในครรภ์และทารกที่คลอดออกมาจะได้รับเชื้อซิฟิลิสเลย ซึ่งเรียกว่า ซิฟิลิสแต่กำเนิด (Congenital Syphilis) จะแสดงอาการหลังคลอดได้ ๓-๘ สัปดาห์ และเป็นอาการเล็กน้อยมาก จนแทบไม่ทันได้สังเกต เช่น มีตุ่มผื่นขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่มาออกอาการมาก ๆ เข้าเมื่อตอนโต หรือบางคนอาจแสดงอาการพิการออกมาให้เห็นได้ชัด